

Posudek na magisterskou práci Františky Sokolové **Občanská nauka na středních školách v období transformace (1989-1995)**

Diplomová práce Františky Sokolové se zabývá proměnou středoškolského předmětu Občanská nauka v kontextu celkové proměny českého školství během období transformace po sametové revoluci z roku 1989.

Práce má 6 kapitol a postupně se v ní rozebírá metodologie samotné práce, relevantní prameny (jak sekundární, tak primární), krátká dosavadní historie českého školství, podstata postrevoluční transformace, principy Občanské nauky za období socialismu a proměny tohoto předmětu po pádu socialistického režimu.

Jakožto metodu své práce si zvolila studentka kritické zhodnocení pramenů a sekundární literatury (s. 14).

Poněkud nestandardní se jeví struktura práce, kdy na jejím začátku se rozebírá transformace a to, co s sebou přináší (např. především decentralizaci a liberalizaci školského systému, proměnu role pedagoga apod.) a teprve potom retrospektivně se v práci rozebírá náplň a principy Občanské nauky staršího, tj. socialistického období školských dějin. Kromě toho se zde rozebírá i náplň starších školních osnov období 1978 až 1984 (s. 51-54) a pak období 1984-1989 (s. 54-56 a další).

V tomto smyslu je přínosné, že studentka sleduje také legislativní rámec proměny školství a jeho vnějšími okolnostmi vynucenou depolitizaci (změnu používaného slovníku a náplně jednotlivých zákonů apod.) (s. 25-33)

V práci autorka popisuje též jistě „rozvolnění“ školského systému po roce 1989, které spočívalo mimo jiné nejen v nárůstu škol různého druhu (soukromých, církevních vedle škol státních), ale i v samostatném rozhodování pedagogů během volby náplně učiva v jednotlivých předmětech školského programu apod. (s. 33, 36 a další).

Logickým vyústěním výzkumu je rozbor učebních a školních osnov transformačního období z let 1990-1995 (s. 67-73) a analýza samotných jednotlivých učebnic předmětu Základy společenských věd (tj. bývalé Občanské nauky) ze stejného období (1990-1995) (s. 73-95).

Dle mého názoru by práci prospělo rovněž rozšíření výzkumného záběru o výzkum mezinárodní spolupráce českých školských a vzdělávacích institucí zmíněného období se západoevropskými zeměmi v rámci mezinárodních projektů a transformační spolupráce.

Formální a stylistická úroveň práce bohužel není na dostatečné úrovni. V práci průběžně dochází k opakování plného znění stejných odkazů místo standardního použití zkratky *Ibidem* či *Tamtéž* (s. 18, 22, 29 a další). V některých tabulkách chybí podrobnější odkazy na použitý zdroj (s. 65, 69) anebo chybí datum poslední návštěvy zdroje online (s. 65 a další).

Nechybí překlepy (s. 21, 43 a další), styl písma v průběhu textu není sjednocený (s. 56, 62 a další). Nejednotnost se projevuje rovněž v použití termínů (např. autorka používá jednu *Sametová* (s. 23) a pak *sametová revoluce* (s. 16, 33 a další).

Práce nicméně splňuje požadavky kladené na magisterskou práci a může být výsledně hodnocena jako **velmi dobrá**.